

עין משפט ונר מצוה

יד א ב טו ט"ז י"ד מימן ב סעף י:

הגהות הב"ה

(א) רש"י ד"ה כהמירא וכו' דהא כהיתורא: (ב) ד"ה ו' אלפים כל הנכרים: (ג) תוס' ד"ה מותר וכו' לעשות עמו ביין נסך:

שיטה מקובצת

אן ר' יהודה בפי' כל שעה חמץ של ישראל שעבר עליו הפסח אסור מדאורייתא ואע"ג דאסורא דאורייתא היא סמיכין אחתלפי ש"מ פשיטא לן דמתלפין. בדאורייתא לא מפליג וכו': ב דאמר מר חמורה עבדות כוכבים שכל המורה [בה] ככופר בכל התורה כולה ואפי' הכי: ג דעבודת כוכבים תקיף עליהו ויהושפט. ג"כ ג"א בס"י עליהו יהושפט וכו': ד ושהיה סבור שאכל יהושפט עמו: ט ויסיתוהו לעלות דאמר חמץ אחר הפסח למעלה גלעד הסי' ומה"ד באכילה ושתיא חירוצא הוא הסי' ומה"ד י"ב נסיכס: ו דעדיין לא נאסר סתם יינם: ז הא דיעבר עבר ואע"ג דבשאר חליפין אסור באשת. טו גבי השוכר את הפועל לעשות עמו ביין נסך:

רבינו גרשום

עוברי עבירה ולמה קורא אותן עוברי עבירה שעוברין בלאו דלא יראה: הא מני ר' יהודה היא דאמר חמץ אחר הפסח וכו'. בפסכת פסחים דר' יהודה סבר תלתא לאוי כתיבי חד לפני זמנו משש שעות ולמעלה וחד בתוך זמנו וחד לאחר זמנו דאי הניח אותו ועבר עליו הפסח אסור: וכי מקילין בדרבנן. כגון חמץ אחר הפסח אבל שחיטה דאורייתא לא מקילין: לימא מסייע' ליה הכל שחטי' כלומר לרבא מסייעא דאמר מומר אוכל נבילות לתיאבון ברוך סכין ונתח לו ומותר לאכול משחיטתו: אלא פשיטא מומר לערלות. כלומר ישראל הוא אלא שאינו רוצה למול: כיון דרש ביה. כלומר דרגיל לאכול נבילות: סתם יינם הוא. כלומר זהו יינם מסייע' שלא פירש לנסך יינן לע"ז: ועובד'ה לא הוה ספק לזכות להיושפט ולגבריה ודלמא גבריה דאתאב הוו מעלי. כלומר והם שחטו להיושפט וגבריה

ד:

מוֹתֵר מִיד מִפְּנֵי שֶׁהָן מַחֲלִיפִין. פירוש מותר זהנאה למוכרו או להאכילו לפועלים עובדי כוכבים או לכלנזים אצל לישראל אסור באכילה דגזרו על פתן של עובדי כוכבים יי' א"ג כדפירש ר"ת דצנצק איירי דמותר באכילה והשתא א"ש דלא תקשי י' היכי סברה

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

מוֹסֵר מִיד. ואע"ג דלא שיה כדי לאפות דודאי עבר עליה הפסח מותר לכשרים לאכול מחמץ מיד: **מפני שן מחליפין**. בשל עובדי כוכבים דכיון דמצי לאכול היתירא דחמץ של עובד כוכבים שעבר עליו הפסח מותר לא אכיל ידיה דחמץ של ישראל שעבר עליו הפסח אסור. ואע"ג דהשתא נמי איסור הוא

לגביה דהא מתהני מחמץ שעבר עליו הפסח דאי לא דייהב ליה לעובד כוכבים לא הוה יחזי ליה ידיה אפ"ה כל מה דמצי למעבד בהיתירא פורתא עבדי ולדידן מיהא שרי דאין לך איסור הנאה מופס חליפין חוץ מעבודת כוכבים והקדש ושזיעית. וי"א שאף לעזמו מותר וטעות הוא צידס דאי"כ מצינו דמים לתמן בפסח ולשור הנסקל שאס רחא מוכרו לעובד כוכבים ותנן האוכל תרומת חמץ בפסח פטור מן התשלומין ומדמי' עניינ'ו: **אוכרניו יתודה**. בפי' כל שעה (פסחים כח:): **איסור דאורייתא**. ואע"ג דאורייתא היא סמיכין אחתלפיו: **דאורייתא לא מקילין**. כגון נבלה: **מי קסני שאני אומר התלפיו**. דהוי משמע דלא פשיטא לן דהחליפו ואין הוא דתלין לקולא משום דאיסור דרבנן הוא: **מפני שן מחליפין קסני דודאי מחליפין**. וא"נ אוקמינן לה כר"ש כ"ש דמסייע ליה טפי לרבא דהשתא ומה דדרבנן דקילא איסורא ידעינן דהו דהיכא דמשכח היתירא לא אכל איסורא דרבנן כ"ש נבלה דאורייתא: **לימא מסייע ליה**. לרבא: **מומר לערלוס**. מעבט צמזמה וז': **לא הוי מומר לכל הסורה כולה**. ושחית שפיר: **אי מומר לדבר אחר**. למזגא אחרת דלא לשחיטה ולא ראינהו מומר לנצלות: **לאוסו דבר**. לנצילות למיאצון ואינטריך לאשמעינן דאפילו למזגא דחשוד עלה כי מומינן ליה היתירא סמיכין עליה: **כהיפירא דמי ליה**. וליכא למימר לא שציק היתירא ואכיל איסורא דהא (א) היתירא חשיב ליה: **אלא מומר**. דקתני לעבודת כוכבים ואינטריך לאשמעינן משום דאמר מר חמורה עבודת כוכבים שכל מהכופר בה כמורה בכל המורה כולה ופס"ה סמיכין עליה כרז ענן כו': אחאז וסיעתו חזינן דהו דעובדי עבודת כוכבים הוו וצנצלה לא אשכחן דהו דפקרי ואיכא למימר דירא דעבודת כוכבים תקיף עלייהו מהיושפט דציק גמור היה: **מיוצח וצח**. שהיה סבור שיאכל'ו עמו: **מיכל לא אכל**. יהושפט: **ויסיסאו**. לעלות סועל רמות (לרלות) גלעד: **למעלה שאני**. דאין אכילה לפניו אצל אדם דלריך לאכילה עיקר הסתא ידיה באכילה וסתייה: **מאי שאנ שסיה**. תירוצא הוא: **אכילה נמי**. בניחומא: **ספס יינם הוא**. שלא ראינהו שנסכו לעבודת כוכבים דליתסר'ו דכתיב (דברים ג) ישמו יין נסיכס ואפילו חשבת ליה מומר לכל המורה כולה שרי דעדיין לא נאסר ויינם של עובדי כוכבים דמי"ח דבר דתלמדי שמהי והלל הוא'י: לא הוה ספיק. לא היה מספיק לבדו לשחוט כלולס: **שצעת אלפים** (ב) **הנכרים אשר לא כרעו לנצל**. באחאז כתיב: **גברי דאחאז**. הממונים על צימו ושוחטין לו וכיון דהוו צבית אחאז לא הוו יראין לא

מאחצל דהא עובדיה ממונה על צימו וצדיק גמור היה: על

מסורת הש"ס

א) [מוס' פס"א לקמן ה.], ב) [נכס"א: משומה, וכן להלן: א] [נסהדרין קו.], ד) [פסחים לא: א] (ט) כ"ל רבי, ו) נכס"א: משומה, וכן להלן, ז) [לקמן ה.], ח) [שבת ח: ט], עין ר"מ, פ) [עין מוס' פסחים כט: ד"ה הדד ביה], ס) עין ברש"א, ט) נכס"א: משומה, וכן להלן, ת) נכס"א: מין, וכן להלן, י) נכס"א: טסף: כומר.

תורה אור השלם

1. ויחד לקץ שנים אל אחאב לשמרון ויזבח לו אחאב צאן ופקד לרב ולעם אשר עמו ויסיתוהו לעלות אל רמות גלעד:

דברי הימים ב יח ב 2. כי יסיתך אחיך בן אפקר או בנך או בתיך או אחיך או בנך או רעך אשר בנפשך בסתר לאמר גלבה ונעבדה אלהים אחרים אשר לא ידעת אתה ואבתיך:

דברים יג ז 3. ויאמר יי אל השטן השמות לבך אל עבדי אשר ידבק או רעך אשר יבשרך ויבשר ידא אלהים וקר מרע ועדנו מחזיק בתמותו ותסיתני בו לבלעו חנם:

איוב ג 4. והשארתי בישאל שבעת אלפים כל הברכים אשר לא כרעו לבעל וכל הפה אשר לא נקש לו: מלכים א יט יח 5. משל מקשיב על דבר שקריו כל משקרייו משלי כט יב רשעים:

גליון הש"ס

גמ' לא ס"ד דבתיב מושל כחשיב וכו'. אין למדין מן הלכות לא ולמד מדורו של יהויקים ודורו של דקיה כדאשתא בטהדרין דף קג ועין מאמר חיקור הדין ח"א פ"ב: